

Nr 48.

Ankom till Riksdagens kansli den 9 maj 1911 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående biografföreställningar.

Genom en den 10 mars 1911 dagtecknad proposition, nr 160, hvilken af båda kamrarna hänvisats till lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande af propositionen bifogadt utdrag af i statsrådet fördt protokoll begärt Riksdagens yttrande öfver följande

Förslag

till

Förordning angående biografföreställningar.

§ 1.

Hvar och en, som vill offentligen förevisa rörliga fotografiska bilder eller så kallade biografbilder, skall därom göra ansökan i stad hos vederbörande polismyndighet och å landet hos kronofogden eller, där Kungl. Maj:ts befallningshafvande så förordnat, länsmannen; och vare sökanden pliktig, när det af polismyndigheten påfordras, att ej mindre styrka, att den uppgifna lokalen blifvit af ägaren eller innehafvaren upplåten för ändamålet, än äfven om föreställningens närmare beskaffenhet lämna polismyndigheten de upplysningar, denna äskar för att kunna meddela erforderliga ordningsföreskrifter.

Där hinder ej anses möta för det sökta tillståndet, har polismyndigheten att meddela tillståndsbevis. Innan sådant erhållits, vare förbjudet att utlämna inträdeskort, fordra, begära eller mottaga afgift.

Meddeladt tillstånd må återkallas, när helst skälig anledning därtill förekommer.

§ 2.

Visar sig, att föreställning, som omförmäles här ofvan, åsyftar eller innebär något, som strider mot sedlighet eller allmän lag eller föranleder till svårare oordning, eller att af polismyndigheten meddelade ordningsföreskrifter rörande föreställningen icke åtlydas, äge polismyndigheten förbjuda dess förnyande. I nu nämnda fall äfvensom då tillställningen äger rum utan vederbörligt tillstånd eller i strid mot meddeladt tillstånd, eller bland de närvarande uppkommer oordning af svårare beskaffenhet, den där icke genom deltagarnas i densamma aflägsnande kan undanröjas, må föreställningen af polismyndighet inställas eller upplösas; och vare alla de, som församlat sig å stället, pliktiga att, på nämnda myndighets uppmaning, begifva sig därifrån, vid bot från och med 5 till och med 100 kronor för en hvar, som icke ställer sig sådan uppmaning till efterrättelse.

§ 3.

Barn under 15 år må ej lämnas tillträde till biografföreställning, där förevisning äger rum af andra bilder än sådana, som, på sätt här nedan sägs, blifvit godkända till förevisning jämväl för barn, ej heller, där barnet icke åtföljes af målsman, till sådan föreställning, som afslutas senare än klockan åtta eftermiddagen.

Genom tydliga anslag skall utmärkas, huruvida barn äger tillträde till biografföreställning eller icke.

§ 4.

Vid föreställning, som afses i § 1, må ej förevisas bilder, såvida de icke dessförinnan blifvit efter verkställd granskning godkända i den ordning här nedan sägs.

Hvad sålunda föreskrifvits gäller ej i afseende å bilder, som troget skildra nyligen inträffade händelser och förevisas under en tid af högst 10 dagar efter det de skildrade händelserna ägt rum; dock att icke heller dylika bilder må förevisas, innan polismyndigheten godkänt desamma.

§ 5.

Den i § 4 första stycket omnämnda granskning af biografbilder skall för hela riket verkställas i Stockholm af en eller flera utaf Kungl. Maj:t därtill förordnade granskningsmän.

Granskningsman äger af den, som påkallat granskningen, åtnjuta godtgörelse enligt särskild taxa. Denna taxa fastställles af Kungl. Maj:t, som jämväl meddelar närmare föreskrifter i öfrigt angående granskningsmännens verksamhet.

§ 6.

Granskningsman må ej godkänna biografbilder, hvilkas förevisande skulle strida mot allmän lag eller goda seder eller eljest kunna verka förråande, upphetsande eller till förvillande af rättsbegreppen. Bilder, som framställa skräckscener, själfmord eller grofva förbrytelser på sådant sätt eller i sådant sammanhang, att dylik verkan kan åstadkommas, må sålunda icke godkännas.

Till förevisning vid sådan föreställning, till hvilken barn under 15 år lämnas tillträde, må ej heller godkännas bilder, som äro ägnade att skadligt uppjaga barns fantasi eller eljest menligt inverka på deras andliga utveckling eller hälsa.

Bilder af annan beskaffenhet, än nu nämnts, må granskningsman ej vägra godkänna.

§ 7.

Film, som blifvit till granskning godkänd, skall till bevis därom åtryckas med registreringsnummer försedd stämpel, hvarjämte granskningsman skall utfärda intyg öfver godkännandet, innehållande

- 1) namnet på den firma, från hvilken filmen utgått,
- 2) kortfattad beskrifning af bilderna med rubrik och underrubriker, om sådana äro anbragta å filmen,
- 3) uppgift å filmens längd och, om någon del af filmen af granskningsman uteslutits, måttet å filmen efter uteslutningen samt
- 4) det i stämpeln upptagna registreringsnumret.

I stämpeln och intyget skall tillika angifvas, huruvida bildserien blifvit eller icke blifvit godkänd till förevisning vid föreställning, till hvilken barn under 15 år lämnas tillträde.

Intyg, som nu sagts, skall vid anfordran tillhandahållas polismyndighet.

§ 8.

Den, som utan tillstånd eller i strid mot föreskrifterna i meddeladt tillståndsbevis gifver föreställning, som afses i § 1, eller icke ställer sig till efterrättelse af polismyndighet för föreställningen meddelade ordnings-

föreskrifter eller upplåter lokal för föreställning, som gifves utan tillstånd, böte från och med 10 till och med 500 kronor.

Till enahanda ansvar vare den förfallen, som öfverträder föreskrifterna i § 3 eller § 4.

§ 9.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse, som omförmäles i § 8, fortsätter eller förnyar samma förseelse, skall, för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits, fällas till ansvar enligt samma §.

§ 10.

Förseelse, som omförmäles i § 8, skall åtalas af allmän åklagare i stad hos polisdomstol, därest särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och, där sådan icke finnes, vid allmän domstol samt å landet vid allmän domstol; och gälle i fråga om klagan öfver domstols eller poliskammares beslut i dessa mål hvad i allmänhet angående besvär i brottmål finnes förordnad.

§ 11.

Af böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla hälften kronan och hälften åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 12.

Öfver granskningsmans beslut må klagan hos Kungl. Maj:t i vederbörande statsdepartement föras i den ordning, som för ekonomimål i allmänhet är stadgad.

§ 13.

Hvad i denna förordning är stadgad gälle ej i fråga om förevisning af biografbilder vid andaktsöfning eller i sammanhang med föreläsning, som anordnas vid läroanstalt eller med statsunderstöd, ej heller i andra fall då Kungl. Maj:t på ansökan meddelar befrielse från förordningens tillämpning.

Denna förordning träder i kraft den 1 november 1911.

Det i ifrågavarande proposition innefattade förslag är föranledt af Riksdagens skrifvelse den 25 maj 1909, däri Riksdagen anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida mera bestämda och effektiva föreskrifter måtte kunna utfärdas till förebyggande af det skadliga inflytandet af biografföreställningar, särskildt på den uppväxande ungdomen i vårt land, samt, därest verkställd utredning därtill gäfvit anledning, till Riksdagen göra de framställningar, som däraf kunde föranledas.

Utskottets
yttrande.

Beträffande i öfrigt de skäl, som ligga till grund för berörda förslag, får utskottet hänvisa till det vid propositionen i utdrag fogade statsrådsprotokollet.

Mot de principer, som i nämnda förslag vunnit uttryck, har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Hvad angår förslagens detaljer har utskottet, som äfven ansett det nödigt, att den föreslagna förhandsgranskningen af ifrågavarande bilder verkställas af ett för hela landet gemensamt organ, likväl funnit det ej böra i förordningen uttryckligen uttalas, att denna granskning skall ske i Stockholm. Lämplig frihet i detta afseende synes kunna förbehållas genom att orten för granskningen ej fastslås i författningen.

Vidare har utskottet ej funnit tillräckliga skäl vara anförda för att från förordningens tillämpning utesluta den förevisning af biografbilder, som sker vid andaktsöfning eller i sammanhang med föreläsning, som anordnas med statsunderstöd. I detta hänseende har utskottet ansett sig böra förorda en återgång till det af de tillkallade sakkunniga afgifna förslag, enligt hvilket undantag i sagda hänseende endast skulle gälla biografbilder, som visas i sammanhang med föreläsning vid läroanstalt.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anmäla, att Riksdagen efter granskning af ifrågavarande förslag icke funnit skäl till annan erinran, än att i de föreslagna 5 och 13 §§ torde företagas de ändringar, som för tillgodoseende af ofvan angifna önskemål finnas erforderliga.

Stockholm den 9 maj 1911.

På lagutskottets vägnar:

ERNST HÅKANSON.

Herrar *Widén*, *Lindhagen*, *Ersson* och *Berggren* hafva anhållit få antecknadt, att de ej deltagit i behandlingen af detta ärende inom utskottet.